

Den 2. februar 2022
FVM 135

GRUNDNOTAT TIL FOKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag om en et-årig forlængelse af Kommissionens gennemførelsesbeslutning om indførelse af regler for overvågning og rapportering af infektion med SARS-CoV-2 i visse dyrearter (komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om forlængelse af gyldigheden af gennemførelsesbeslutning (EU) 2021/788 om indførelse af regler for overvågning og rapportering af infektion med SARS-CoV-2 i visse dyrearter (komitesag). Den nugældende gennemførelsesbeslutning indeholder bestemmelser om tilrettelæggelse og gennemførelse af overvågning for SARS-CoV-2 i pelsdyr af minkfamilien og mårhunde. Overvågningen berører både raske og smittede besætninger såvel som andre former for hold af disse dyr og dødfundne vilde dyr af arter, der er modtagelige for sygdommen. Gennemførelsesbeslutningen indeholder desuden retningslinjer for indberetning af udbrud med sygdommen til Kommissionen og offentliggørelse af resultaterne. Gennemførelsesbeslutningen vurderes generelt at have positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU. En harmoniseret overvågning af COVID-19 i pelsdyr og fortsat krav om rapportering af udbrud af COVID-19 i pelsdyrbesætninger vil fremme mulighederne for at iværksætte effektive harmoniserede bekæmpelsesforanstaltninger, såfremt der fremkommer varianter af SARS-CoV-2 fra pelsdyr med potentiale til at forværre COVID-19 pandemien. Forslaget forventes sat til skriftlig afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) med forventet frist den 11. februar 2022. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag om at forlænge gyldigheden af den gældende gennemførelsesbeslutning om indførelse af regler for overvågning og fortsat rapportering af infektion med SARS-CoV-2 i visse dyrearter.

Forslaget er fremsat med hjemmel i traktaten og i artikel 4, punkt 5 og artikel 9, punkt 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/99/EF af 17. november 2003 om overvågning af zoonoser og zoonotiske agenser, om ændring af Rådets beslutning 90/424/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 92/117/EØF.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder, sektion for dyresundhed og dyrevelfærd. Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret

flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge Komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget eller inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget forventes sat til skriftlig afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) med forventet frist den 11. februar 2022.

Formål og indhold

Baggrunden for det oprindelige forslag var, at der i flere medlemsstater i 2020 var set udbrud med SARS-CoV-2 i besætninger med mink. Der er i 2021 set yderligere udbrud med sygdommen i minkbesætninger i flere medlemsstater. Samtidig er det vist, at sygdommen er en zoonose. Det vil sige, at der sker smitte fra mennesker til dyr og vice versa. Der er stadig behov for en harmoniseret tilgang til overvågning i besætninger med modtagelige dyrearter som f.eks. mink og fritter og for indrapportering af udbrud med sygdommen til Kommissionen med henblik på koordineret bekæmpelsesindsats.

Den nuværende gennemførelsesbeslutning indeholder fire elementer som forventes videreført:

- 1) Et overvågningsprogram for COVID-19 i dyr af minkfamilien (mink, fritter, ilder o.l.) og hos mårhunde.
- 2) En forpligtelse til medlemsstaterne om, at virus, der påvises, skal typebestemmes og sammenlignes med de typer af SARS-CoV-2 virus, der findes i mennesker med COVID-19, så udviklingen i virusvarianter kan følges og spores.
- 3) Krav til informationer der skal indberettes til Kommissionen, hvis der ses infektion med SARS-CoV-2 hos disse dyr. Disse oplysninger svarer til det, der indberettes i andre udbrudssammenhænge.
- 4) Forpligtelse til Kommissionen om at samle indberetningerne og offentliggøre resultaterne. Dette sker også løbende ved fremlæggelse på møderne i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder, sektion for dyresundhed og dyrevelfærd.

Overvågningsprogrammet er baseret på anbefalinger fra rapport af 29. januar 2021 fra Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) og Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC) om overvågning af SARS-CoV-2 infektioner i dyr af minkfamilien, samt i anbefalinger fra risikovurdering af SARS-CoV-2 i pelsdyrproduktionen udarbejdet af Verdensorganisationen for dyresundhed (OIE) i samarbejde med Verdenssundhedsorganisationen (WHO) og FN's fødevarer- og landbrugsorganisation (FAO).

Overvågningsprogrammet indeholder to muligheder (a og b) og et supplerende udredningsprogram (c):

- a. Overvågning i besætninger med dyr af minkfamilien eller mårhunde. Programmet omfatter ugentlig udtagning af svaberprøver fra svelget hos døde, syge eller raske levende mink. Stikprøvestørrelsen, som er foreslået, svarer til ca. 60 dyr pr. uge fra en besætning med ca. 10.000 dyr.
- b. Et alternativt overvågningsprogram i besætningerne. Dette kan vælges, hvis der foreligger en national risikovurdering, der godtgør, at de anvendte alternative metoder til svelgsvaberprøver giver samme sikkerhed som standardmetoderne. Stikprøvestørrelsen svarer til ca. 15 dyr hver anden uge ved en besætningsstørrelse på 10.000 dyr. Der kan vælges mellem forskellige svaberprøver på enten

døde dyr eller fra syge eller raske levende dyr og de skal være kombineret med prøver af udåndingsluft fra dyrene i besætningen.

- c. Derudover foreslås det, at dødfundne vilde dyr af modtagelige arter og andre former for hold af modtagelige dyr overvåges ved udtagning af svaberprøver ved dødsfald eller symptomer på smitte med SARS-CoV-2 hos dyrene. Ved øget dødelighed eller symptomer i besætninger eller hvis en medarbejder testes positiv for COVID-19, suppleres overvågningsprogrammet med særskilte svælgsvaberprøver. Prøvetagningsfrekvensen er her fem prøver til undersøgelse, hver gang en af de udløsende faktorer ses (dødfundne dyr, øget sygelighed eller dødelighed i dyreholdet eller at en medarbejder testes positiv for COVID-19).

Kommissionen har tilkendegivet, at Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) arbejder på en rapport om SARS-CoV-2 infektioner i dyr. Rapporten forventes klar i efteråret 2022. Herefter forventes det, at Kommissionen vil tage stilling til, om der er grundlag for at justere i overvågningsprogrammet. Substantielle ændringer i gennemførelsesafgørelsen forventes derfor først at blive foreslået senere i 2022 eller i starten af 2023.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om en forlængelse af en gennemførelsesbeslutning til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Overvågning af husdyrsygdomme og zoonoser som f.eks. COVID-19 reguleres i medfør af bekendtgørelse af lov nr. 9 af 6. januar 2022 om hold af dyr, § 30 og er udmøntet i bekendtgørelse nr. 1589 af 11. november 2020 om COVID-19 i pelsdyr, med senere ændringer.

Sygdommen er gjort anmeldeligt i Danmark hos mink og ildere i medfør af bekendtgørelse nr. 1171 af 17. juli 2020 om lister over smitsomme sygdomme til lov om hold af dyr og anmeldeligt af sygdommene.

COVID-19 hos dyr er ikke en listet sygdom i EU lovgivningen, og er dermed ikke gjort anmeldeligt i dyresundhedsloven (Europaparlamentet og Rådets forordning (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed).

Konsekvenser

De danske bekendtgørelser om anmeldeligt sygdomme og om COVID-19 i pelsdyr indeholder retningslinjer for indberetning af sygdommen i mink og ilderbesætninger samt om overvågning mv. af sygdommen i besætninger med mink og ildere, men ikke med andre modtagelige dyrearter. En forlængelse af den gældende gennemførelsesafgørelse vil ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser. Ved substantielle ændringer i den gældende gennemførelsesafgørelse, f.eks. hvis der stilles forslag om at inkludere andre modtagelige dyrearter, kan det få lovgivningsmæssige konsekvenser, idet bekendtgørelse nr. 1589 af 11. november 2020 om COVID-19 i pelsdyr og bekendtgørelse nr. 1171 af 17. juli 2020 om smitsomme sygdomme og anmeldeligt skal tilpasses gennemførelsesbeslutningens krav til overvågningsprogrammet og til hvilke dyr, der er omfattet.

En undersøgelse af en almindelig besætning med 10.000 dyr i det foreslåede overvågningsprogram vil beløbe sig til minimum ca. 3.000 kr. pr. uge. Det forudsætter, at det fortsat tillades at sammenlægge fem enkeltprøver i én samlet prøve (12 prøver á 113 kr.), og at materiel og prøvetagningsudgiften kan begrænses til 1.600 kr. Beløbene svarer til den pris Statens Serum Institut tager for at analysere en overvågningsprøve for Fødevarestyrelsen i 2022 tillagt omkostninger for prøvemateriel. Det skal bemærkes, at den danske pelsdyrproduktion omfattet af de foreslåede krav er minimal i 2022, idet det midlertidige forbud mod hold af mink er forlænget til 31. december 2022. Der er fortsat ikke taget stilling til mink erhvervets fremtid efter 31. december 2022. I en dansk kontekst forventes forslaget derfor ikke for nuværende at få større statsfinansielle konsekvenser eller større erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget skønnes at have en fortsat positiv virkning for beskyttelsesniveauet i EU og dermed også i Danmark. En harmoniseret overvågning af COVID-19 i pelsdyr og krav om rapportering af udbrud af COVID-19 i pelsdyrbesætninger vil fremme mulighederne for at iværksætte effektive harmoniserede bekæmpelsesforanstaltninger, skulle der vise sig varianter af SARS-CoV-2 fra pelsdyr med potentiale til at forværre COVID-19 pandemien.

Høring

Sagen har været i høring på høringsportalen. Der er ikke modtaget bemærkninger til forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Formålet med at forlænge det etablerede overvågningsprogram for COVID-19 i dyr af minkfamilien og hos mårhunde er hensigtsmæssigt, da smitte kan overføres fra menneske til dyr og vice versa, og da der stadig er behov for at overvåge udviklingen af sygdommen i dyr. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget, idet et fortsat harmoniseret overvågningsprogram er ønskeligt.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 25. marts 2021 om den gældende gennemførelsesbeslutning (EU) 2021/788 om indførelse af regler for overvågning og rapportering af infektion med SARS-CoV-2 i visse dyrearter.

Notatet er ligeledes oversendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.